

Finanšu ministrija

Nodokļu izmaiņu piedāvājums

2020.gada 2.septembris

Finanšu ministrija

Nodokļu izmaiņas 3.posmos

1.posms (no 2021.gada)

- **VSAOI** likmes **samazināšana** par **1 procentpunktu**;
- Ienākuma palielināšana līdz **1800 euro**, līdz kuram piemēro **DNM**;
- **IIN pašvaldību/valsts daļas pārdale uz 75%/25%**;
- **ieviests minimālais VSAOI objekts** vispārējā nodokļu režīmā un alternatīvajos nodokļu režīmos nodarbinātajiem;
- **reorganizēts MUN režīms.**

2.posms (no 2022.gada)

- **saimnieciskās darbības veicējiem, pārsniedzot noteiktu ienākuma slieksni, – VSAOI vispārējā režīmā**

3.posms (no 2023.gada)

- **visos saimnieciskās darbības ienākumu līmeņos VSAOI maksā pilnā apmērā no faktiskajiem ienākumiem**, bet ne mazāk kā minimālo VSAOI objektu

Finanšu ministrija

1. VSAOI, IIN un solidaritātes nodokļa likmes samazināšana un ienākuma palielināšana DNM piemērošanai

VSAOI likmes

Darba devēja likme

24,09% ↓ 23,59%
t.sk, 0,5% veselība

Darbaņēmēja likme

11% ↓ 10,5%
t.sk, 0,5% veselība

IIN likmes

Ienākumiem, *euro* mēnesī

Līdz 1667	20%
No 1667 līdz 5233	23%
Virs 5233	31,4% ↓ 31,0%

DNM izmaiņas

Maksimālais DNM *euro* mēnesī

300

Ienākumi, līdz kuriem
piemēro NM, *euro* mēn.

1200 ↑ 1800

Solidaritātes nodokļa likme

(par ienākumiem virs 62 800 *euro* gadā)

25,5%

X % * tiks noteikta atbilstoši VSAOI likmes samazinājumam

Darba devēja VSAOI likme

Pensiju apdrošināšanas iemaksu likme

14,5% ↓ X % *
t.sk. 0,5% veselība

Darbaņēmēja VSAOI likme

IIN kontā samaksātā likme

10,5% ↓ 10,0%
0,5% (veselība) 0,5% (veselība)

*Likme aprēķināta matemātiski, lai neveidotos papildus piemaksas, salīdzinājumā ar 2020.gadā esošajiem aprēķiniem.

Finanšu ministrija

Priekšlikuma ietekme uz strādājošo ienākumiem

Strādājošajam bez bērniem

Bruto ienākums, EUR mēnesī	Neto ienākums, EUR mēnesī			Samaksātie nodokļi, EUR mēnesī		
	2020	2021	Starpība	2020	2021	Starpība
Minimālā alga*	366	368	+2	167	164	-4
700	541	552	+11	327	313	-14
1 000	729	753	+24	512	483	-29
1 200	854	887	+32	635	596	-38
1 400	997	1 021	+24	740	709	-31
1 600	1 139	1 155	+16	846	823	-24
1 800	1 278	1 285	+7	956	940	-16
2 000	1 414	1 422	+8	1 068	1050	-18
4 000	2 778	2 794	+16	2 186	2150	-36

Strādājošajam ar bērniem

Bruto ienākums, EUR mēnesī	Neto ienākums, EUR mēnesī					
	Ar vienu apgādībā esošu personu			Ar divām apgādībā esošām personām		
	2020	2021	Starpība	2020	2021	Starpība
Minimālā alga*	383	385	+2	383	385	+2
700	591	602	+11	623	627	+4
1 000	779	803	+24	829	853	+24
1 200	904	937	+32	954	987	+32
1 400	1 047	1 071	+24	1 097	1 121	+24
1 600	1 189	1 205	+16	1 239	1 255	+16
1 800	1 328	1 335	+7	1 378	1 385	+7
2 000	1 464	1 472	+8	1 514	1 522	+8
4 000	2 828	2 844	+16	2 878	2 894	+16

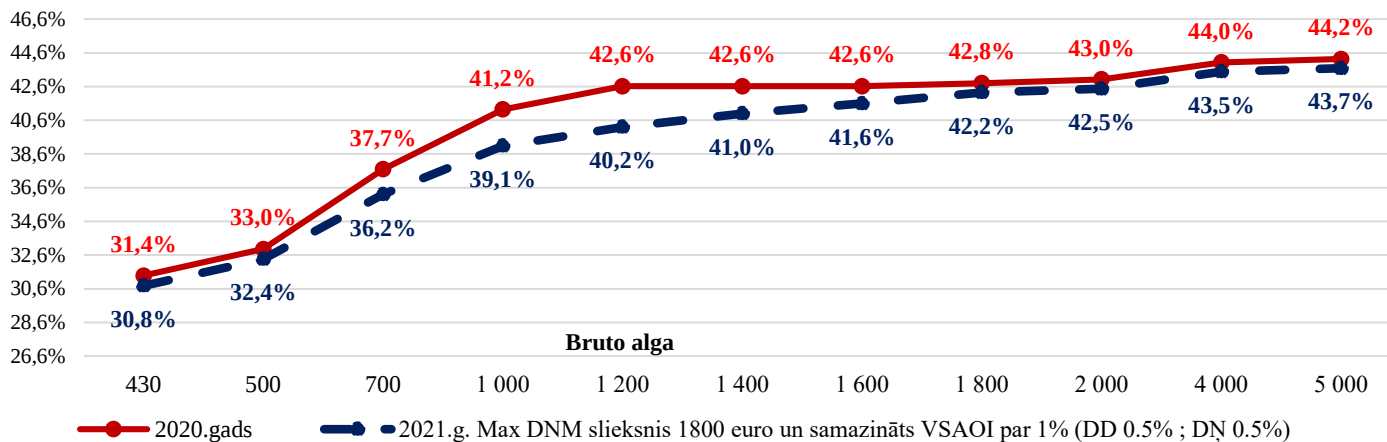
* Minimālā mēneša darba alga: 2020.gadā – 430 euro; 2021.gadā – 500 euro.

Finanšu ministrija

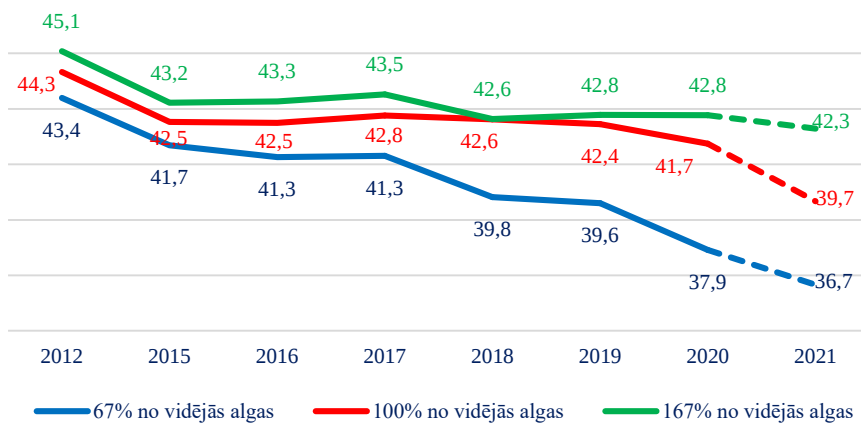
Nodokļu plaisas* salīdzinājums, ieviešot nodokļu izmaiņas 2021.gadā, % (1)

I. Nodokļu plaša **būtiski samazinās** nodarbinātajiem ar **vidēju darba algu**

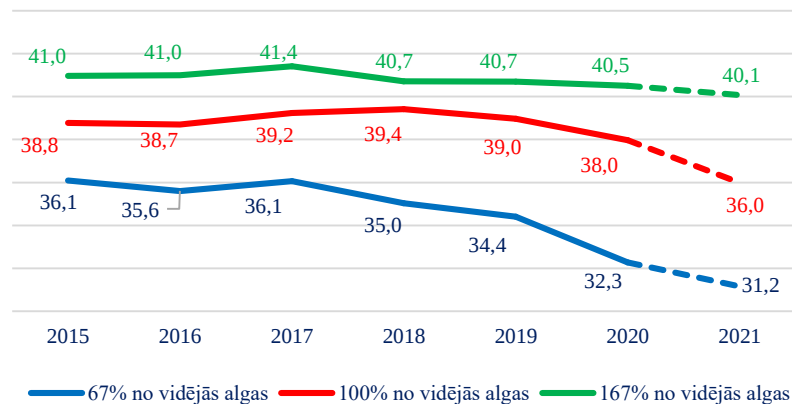

II. Nodokļu plaša **samazinās** arī nodarbinātajiem **ar bērniem**

Strādājošajam (bez apgādībā esošām personām)

Strādājošajam (ar 1 apgādībā esošu personu)

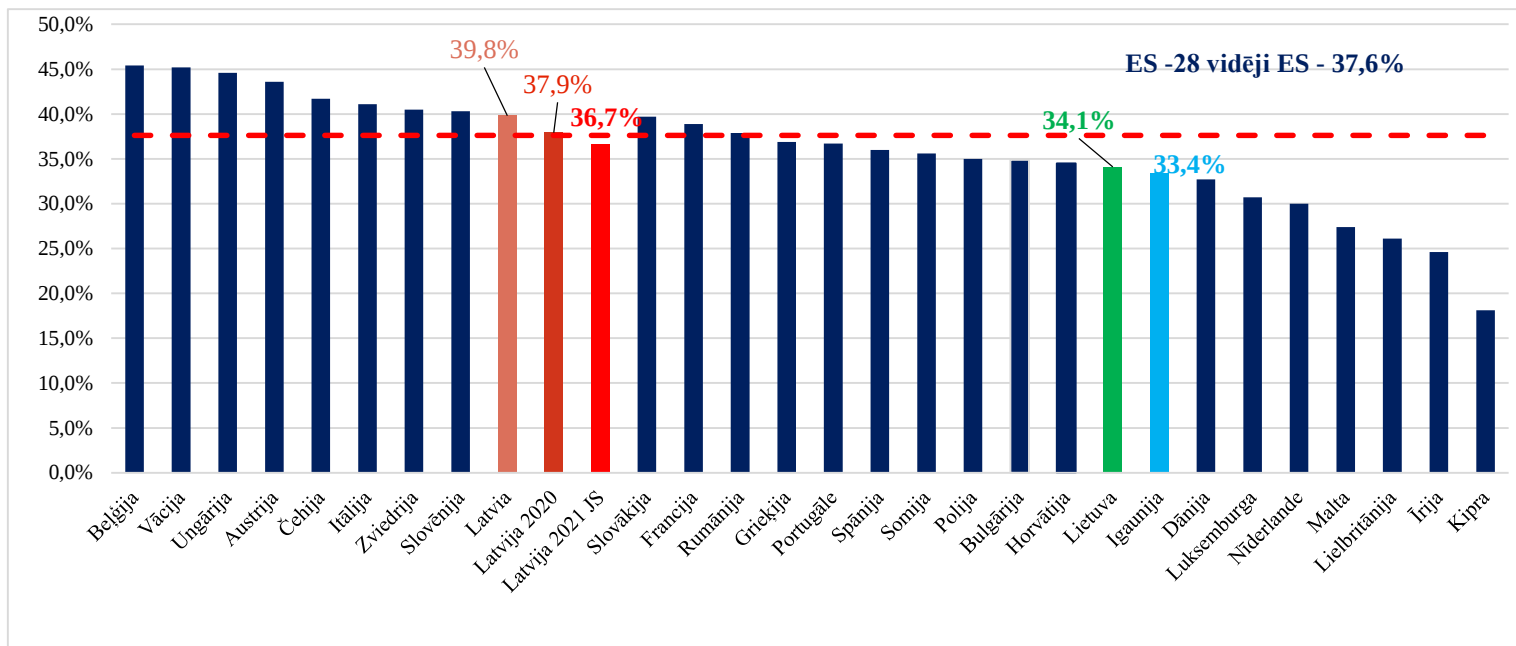
* **Darbspēka nodokļu slogs jeb nodokļu ķīlis** raksturo, cik daudz darbinieks izmaksā darba devējam. To aprēķina kā par darbinieku samaksātās nodokļu summas (IIN un VSAOI (gan darba devēja, gan darba ņēmēja)) attiecību pret darba devēja izmaksām (bruto darba algas un darba devēja VSAOI summas).

Finanšu ministrija

Nodokļu plaisas* salīdzinājums, ieviešot nodokļu izmaiņas 2021.gadā, % (2)

III. Latvijā nodokļu plaisa 2021.gadā būs **zemāka par ES vidējo**

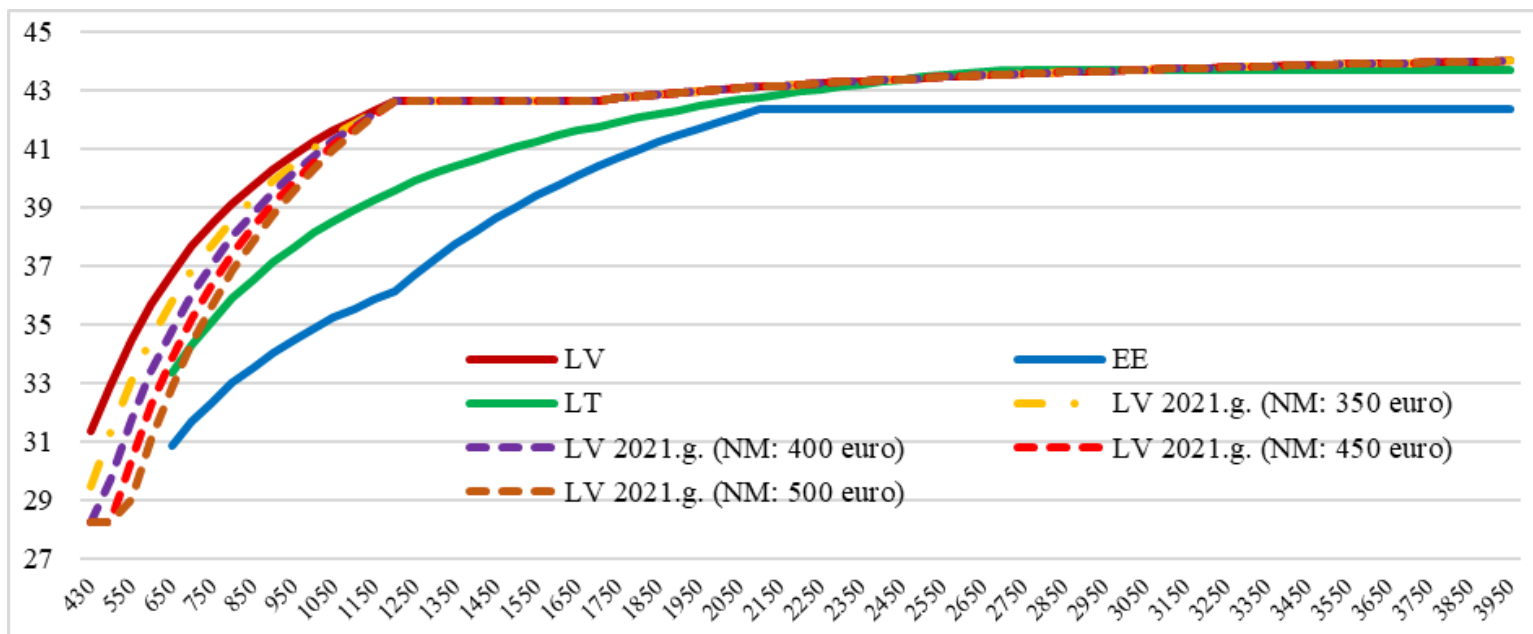

*atalgojumam 67% no vidējā
Avots: Eurostat un FM aprēķini

Finanšu ministrija

Dažādu DNM palielināšanas scenāriju ietekme uz darbaspēka nodokļu slogu,* salīdzinājums Baltijas valstīs, strādājošam bez apgādībā esošām personām

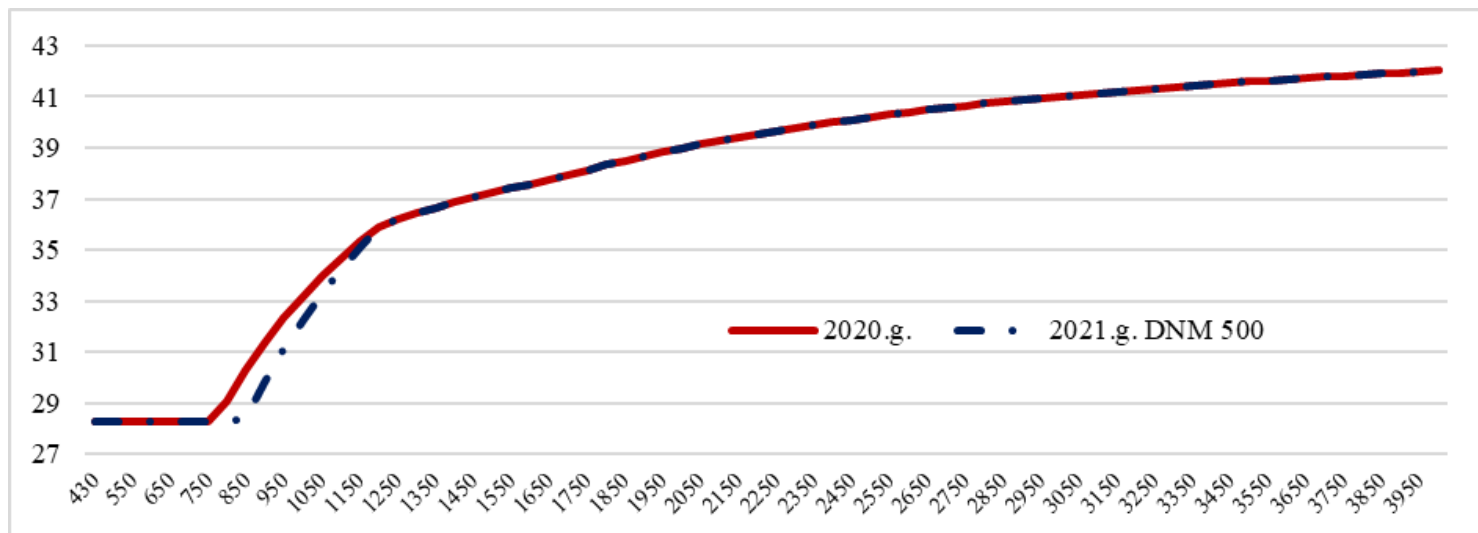

*Latvijas Bankas aprēķini uz 2020.gada augustu

Finanšu ministrija

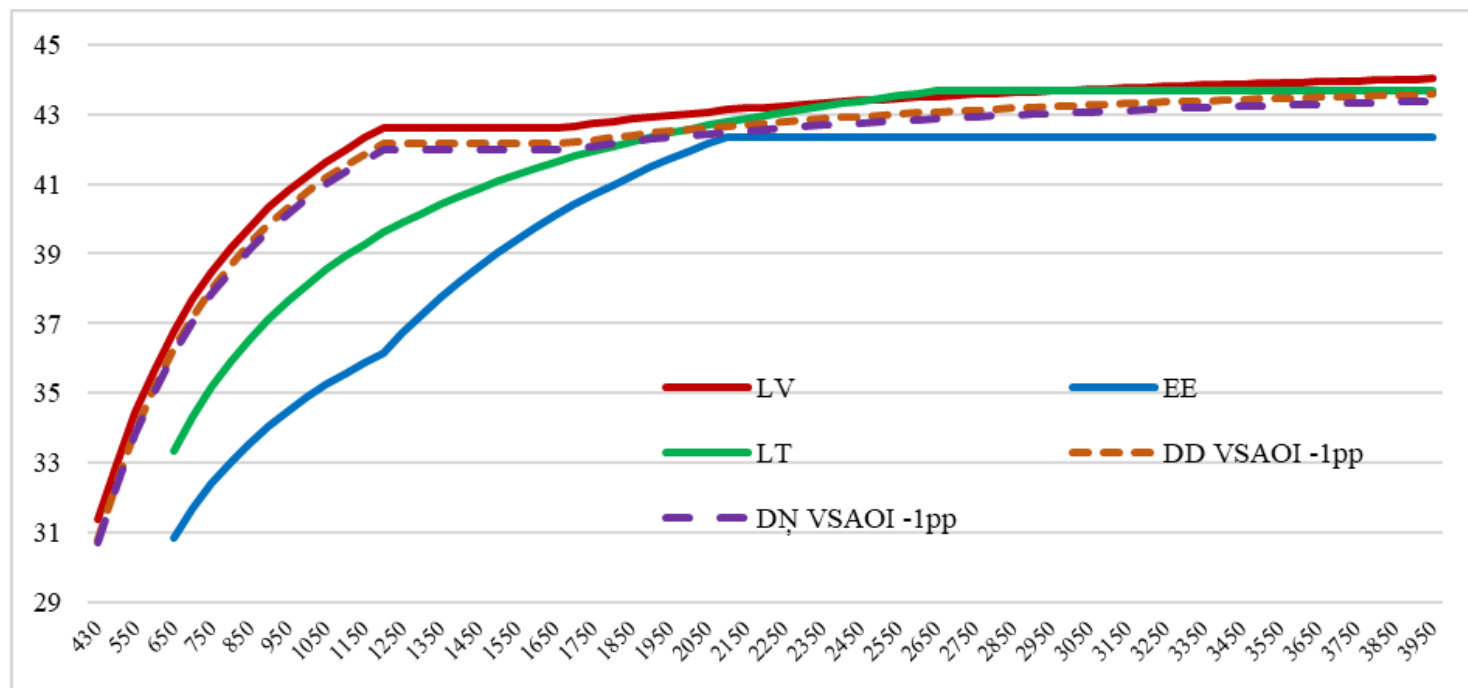
DNM palielināšanas scenārijs līdz 500 euro, strādājošam ar 2 apgādībā esošām personām

Finanšu ministrija

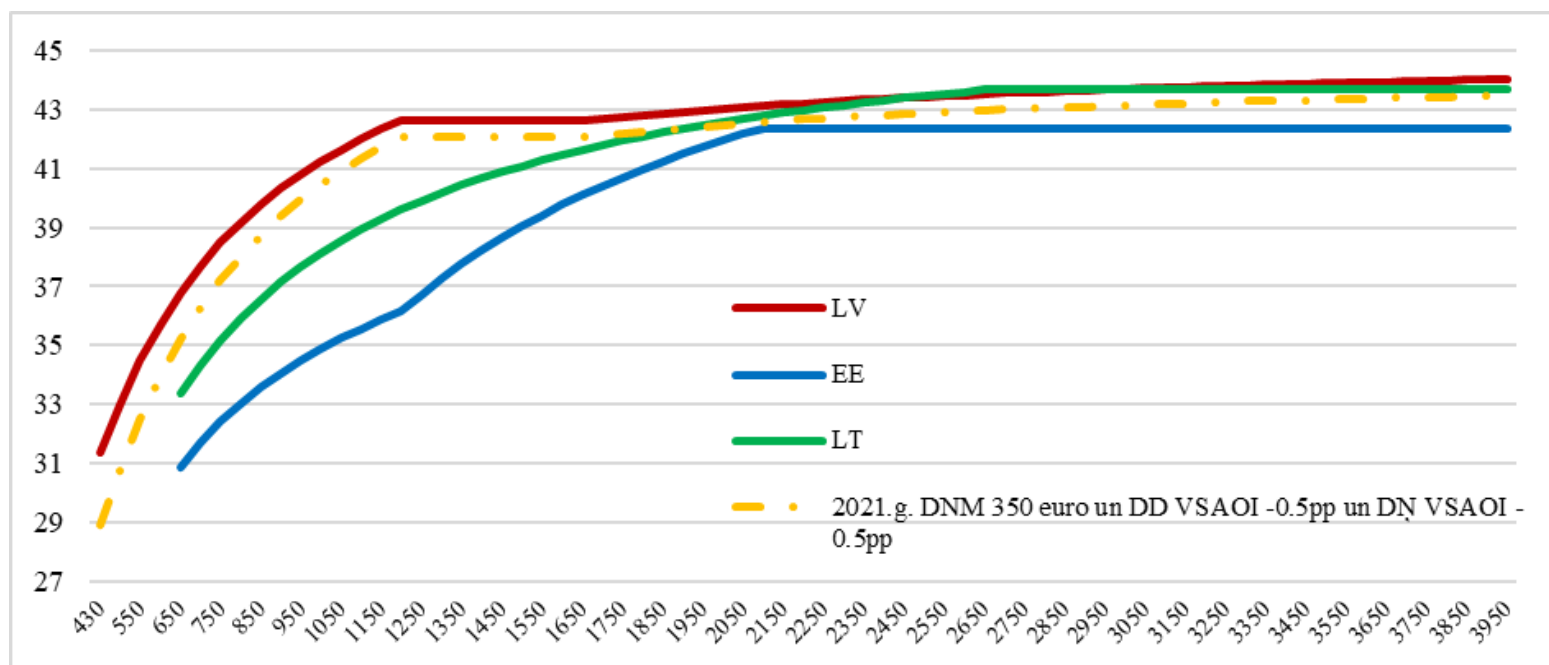
VSAOI likmes samazināšanas par 1 procentpunktu ietekme uz darbaspēka nodokļu slogu, salīdzinājums Baltijas valstīs

Finanšu ministrija

Kombinēta VSAOI samazināšanas un DNM palielināšanas ietekme uz darbaspēka nodokļu slogu, salīdzinājums Baltijas valstīs, strādājošam bez apgādībā esošām personām

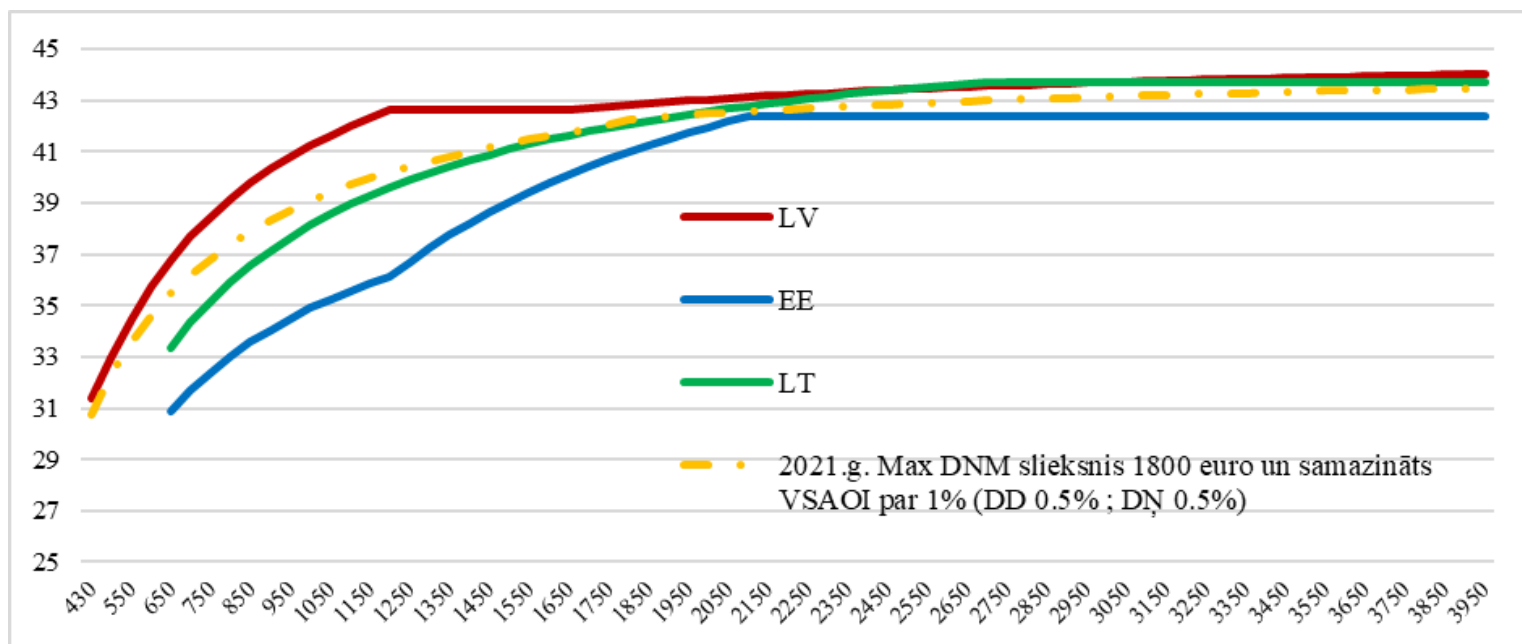

Finanšu ministrija

Kombinēta VSAOI samazināšanas un DNM sliekšņa palielināšanas ietekmes salīdzinājums Baltijas valstīs, strādājošam bez apgādībā esošām personām

Nodokļu sloga rādītājs, salīdzinot ar Baltijas valstīm, kļūst konkurētspējīgāks it īpaši nozarēs ar augstu pievienoto vērtību un algām virs 2 000 euro nodokļu slogs ir zemāks nekā Lietuvā.

Finanšu m

2. Minimālā VSAOI objekta ieviešana

**Saimnieciskās
darbības veicēji -
vispārējais režīms**

**Autoratlīdzību
saņēmēji
(no 2021.gada nav vairs
šāds speciāls režīms)***

**Patentmaksātāji,
izņemot pensionārus un
invalidus*****

Ienākuma nodoklis

**Apliek starpību starp ieņēmumiem un
izdevumiem**

Ienākums, euro gadā	IIN likme
Līdz 20 004	20%
No 20 004 līdz 62 800	23%
Virs 62 800	31,0%

Izdevumu norma: 80% no fiziskās personas
kopējiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem.
25% - autoratlīdzību saņēmējiem

Minimālais VSAOI objekts**

+5% likme pensiju apdrošināšanai****

+5% papildus sociālajai apdrošināšanai ****

* **No 2021.gada vairs nepastāv speciāls režīms autoratlīdzību saņēmējiem.** Autoratlīdzību saņēmēji var izvēlēties vai nu reģistrēt saimniecisko darbību vai piemērot tādu pašu režīmu kā pašlaik personām, kuras saņem atlīdzību uz uzņēmuma līguma pamata, neregistrējot saimniecisko darbību – t.i., tādu pašu nodokļu režīmu kā algota darba ienākumam.

** **Minimālo VSAOI objektu piemēro, summējot VSAOI iemaksu apmēru visos režīmos.** Minimālo VSAOI apmēru piemēro rezumējošā kārtībā, t.i. veidojas piemaksa, ja gada laikā nesasniedz minimālo VSAOI apmēru.

*** **No 2021.gada speciālais režīms patentmaksātājiem tiek būtiski sašaurināts, atļaujot piemērot šo režīmu tikai samazinātās patentmaksas maksātājiem – pensionāriem un invalīdiem.** Patentmaksātāji var izvēlēties vai nu reģistrēt saimniecisko darbību vai piemērot vispārējo nodokļu maksāšanas režīmu

**** **No starpības starp faktisko ienākumu un VSAOI objektu, kas nav mazāks par minimālo VSAOI objektu**

Finanšu ministrija

Priekšlikuma provizoriskā ietekme uz nodokļa maksātāju skaita izmaiņām

Nodokļu maksātāju skaits pēc izmaiņām

	Saimnieciskās darbības veicēji		Autoratlīdzību saņēmēji	
	Skaits	% no esošā skaita	Skaits	% no esošā skaita
Nodokļu maksātāju skaits 2019.gadā	92 536		39 006	
Nodokļu maksātāju skaits, kas pēc izmaiņām paliek reģistrēti kā saimnieciskās darbības veicēji	27 551	30%	13 716	35%
Nodokļu maksātāju skaits, kas pāriet algotā darbā vai strādā uz uzņēmumu līguma pamata	32 492	35%	4 539	12%
Nodokļu maksātāji turpmāk negūs ienākumus šajos režīmos*	32 492	35%	25 290	65%

* Daļai jau šobrīd ir algota darba ienākumi

Finanšu ministrija

3. MUN režīma reorganizēšana

MUN likmes un minimālais VSAOI objekts

	2020.gads	2021.gads
Apgrozījums, euro gadā	40 000	20 000
MUN likme no apgrozījuma	15%	25%
Apgrozījuma pārsniegumam piemērojamā likme	20%	15% (kopā 40%)
Minimālais VSAOI objekts, euro mēnesī	-*	✓ **

* VSAOI ietvertas maksājumā par MUN

** Minimālo VSAOI apmēru piemēro rezumējošā kārtībā, t.i. veidojas piemaksa, ja gada laikā nesasniedz minimālo VSAOI apmēru

Nodokļu maksātāju skaits pēc izmaiņām

	Skaitis	% no esošā skaita
Nodokļu maksātāju skaits 2019.gadā	80 938	
Nodokļu maksātāju skaits, kas pēc izmaiņām paliek reģistrēti kā nodarbinātie uzņēmumā, kas maksā nodokļus no apgrozījuma	16 820	21%
Nodokļu maksātāju skaits, kas pāriet algotā darbā	32 059	40%
Nodokļu maksātāji turpmāk negūs ienākumus šajos režīmos*	32 059	40%

Finanšu ministrija

4. AN likmes tabakas izstrādājumiem, e-cigarešu šķidrumiem un dabasgāzei kā degvielai

- 1) **Pakāpeniski paaugstināt AN likmi cigaretēm** par **5%** 2021.gadā un 2023.gadā (cenas pieaugums uz 1 paciņu ~ 0,15 euro);
- 2) **Lai vienkāršotu AN e-šķidrumiem noteikšanas principu atteikties no pašreiz piemērojamās AN e-šķidrumiem struktūras** (nosakot likmi par vienu mililitru e-šķidruma neatkarīgi no nikotīna daudzuma, līdzīgi, ka tas šobrīd ir noteikts Igaunijā un Lietuvā) un ar **AN aplikt arī sastāvdaļas** (propilenglikols, aromatizātori, augu izcelsmes glicerīns un nikotīna ekstrakti) līdzīgi kā Igaunijā.
- 3) **Paaugstināt AN likmes pārējiem tabakas izstrādājumiem** (cigāriem, cigarillam, smēķējamai tabakai un tabakas lapām) par **7%** 2021., 2022. un 2023.gadā;
- 4) **Pakāpeniski paaugstināt AN likmi karsējamai tabakai**, lai tā veidotu:
 - **25%** (0,60 euro) no AN minimālā līmeņa cigaretēm 2021.gadā;
 - **30%** (0,76 euro) no AN minimālā līmeņa cigaretēm 2022.gadā;
 - **32%** (0,85 euro) no AN minimālā līmeņa cigaretēm 2023.gadā.
- 5) **Paredzēt pakāpenisku AN likmes piemērošanu arī jaunieviestiem produktiem:**
 - **80 euro** par 1000 gramiem produkta 2021.gadā,
 - **100 euro** par 1000 gramiem produkta 2022.gadā,
 - **120 euro** par 1000 gramiem produkta 2023.gadā.
- 6) **AN likme dabasgāzei (izmantošanai transportā)** **20 euro** par 1000 m³

Finanšu ministrija

5. Transportlīdzekļu nodokļu un nodevu izmaiņas

Transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokļa (TEN) izmaiņas:

- piemērot jaunas TEN aprēķina likmes tiem transportlīdzekļiem, kuriem CO₂ izmeši ir noteikti atbilstoši jaunajai CO₂ izmešu metodei (WLTP)*, sākot ar 2021.gadu (veikta 1.reģistrācija);
- no 2021.gada kravas transportlīdzekļiem ar pilnu masu līdz 3,5 t (kategorija N1) noteikt vieglo transportlīdzekļu TEN piemērošanas principu, kravas transportlīdzekļiem ar pilnu masu no 3,5t līdz 12 t piemērot TEN likmes, ņemot vērā EURO izmešu standartu, kravas transportlīdzekļiem ar pilnu masu virs 12 t piemērot TEN likmes, ņemot vērā EURO izmešu standartu un asu skaitu.

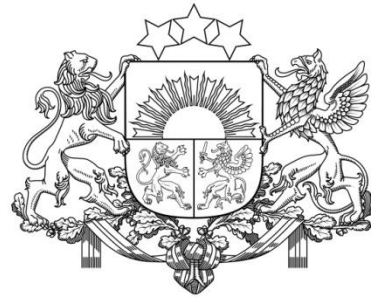
Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa (UVTN) izmaiņas:

- UVTN likmju indeksācija, ņemot vērā inflācijas pieauguma tempu no 2017.gada;
- papildus likmes transportlīdzekļiem, kuru motora tilpums pārsniedz 3000 m3, noteikšana.

Transportlīdzekļu reģistrācijas nodokļa (TRN) izmaiņas:

- TRN atjaunošana, lai novērstu vecu un ekoloģiski kaitīgu vieglo automobiļu ieplūšanu no Rietumeiropas un reģistrēšanu Latvijā, kā arī atjaunot TRN motocikliem, ņemot vērā motora darba tilpumu (cm³).

* Pasaulē saskaņotā vieglo transportlīdzekļu testēšanas procedūra (Worldwide Harmonised Light Vehicle Test Procedure WLTP), spēkā no 2018.gada 1.septembra

Finanšu ministrija

